

Motion till riksdagen 2009/10:Ju424

av Jan Lindholm m.fl. (mp, c, fp, kd, v, m)

Insatser mot sexualbrott mot barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av ökad kunskap för att förhindra sexualbrott mot barn.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att erbjuda behandling som riktar sig till potentiella förövare av sexualbrott mot barn.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om straff som är i proportion till brottens allvar när det gäller sexualbrott mot barn.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla förövare som dömts för brott med ett sexuellt syfte som är riktat mot ett barn bör kunna erbjudas behandling inom ramen för det utdömda straffet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insatser inom kriminalvården för att fler ska genomgå behandling.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att myndigheterna samarbetar så att behandlingen för dömda för sexualbrott mot barn kan slutföras efter avtjänat straff.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra det internationella samarbetet avseende sexualbrott mot barn.

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkandena 1 och 2 hänvisade till SoU.

Inledning

Samhället måste göra sitt yttersta för att förhindra sexualbrott mot barn. Brotten och brottsoffren kan bli färre genom ökad kunskap, förbättrade insatser mot potentiella förövare, straff som står i proportion till brottets allvar, möjlighet till behandling inom ramen för alla straff, insatser för fler i behandling inom kriminalvården, fortsatt behandling efter avtjänat straff och förbättrat internationellt samarbete.

Kunskap

I dag saknas samlad och systematiserad kunskap om förövare, deras problematik och behandling av förövare när det gäller sexualbrott mot barn. I vissa fall är kunskapen mycket liten. Det gäller bland annat de som kontaktar barn över Internet i sexuella syften. Detsamma gäller förövare av kommersiella sexualbrott mot barn, till exempel de svenskar som förgriper sig på barn utomlands mot ersättning. Det behövs ökad kunskap för att rätt insatser ska kunna sättas in för att förhindra sexualbrott mot barn.

Förebyggande insatser

Den som är i riskzonen för att begå sexualbrott mot barn och vill ha hjälp har i dag svårt att få stöd och behandling. Ibland kan det vara människor i omgivningen som inser problemet och inte vet vart de ska vända sig. Arbetet i syfte att nå potentiella förövare behöver förbättras. Det är inte minst viktigt att nå den grupp som konsumerar barnpornografi, eftersom det finns ett starkt samband mellan denna konsumtion och sexuella övergrepp på barn. Det ska gå att erbjuda behandling för potentiella gärningsmän på samma sätt som för dömda gärningsmän. Det kan också övervägas om det som komplement behövs en särskild jourlinje med stöd och hänvisning till insatser.

Skärpta straff för sexualbrott mot barn

Det är idag möjligt med långa fängelsestraff för vissa sexualbrott mot barn, till exempel för våldtäkt mot barn (upp till tio år), sexuellt övergrepp mot barn (upp till sex år) och sexuellt utnyttjande av barn (upp till fyra år). Även brott som barnpornografibrott och sexuellt ofredande har fängelse i de straffskalor som riksdagen har beslutat om. Dock är straffen för sexualbrott mot barn i många fall i praktiken otillräckliga, ställt mot brottets allvar och konsekvenserna för brottsoffret.

Fel! Okänt namn

Möjlighet till behandling

När det gäller vissa sexualbrott mot barn kan påföljden i dag stanna vid böter. Det betyder att någon behandlingsinsats inte kan bli aktuell. Det gäller till exempel sexuellt ofredande genom blottning trots att det händer att blottare övergår till allvarligare brott och det därför finns all anledning att nå dem i tid. I andra fall blir påföljden fängelse men strafftiden är så kort att det inte är eller inte anses som meningsfullt att påbörja behandling. Alla förövare som dömts för brott med ett sexuellt syfte som är riktat mot ett barn bör kunna erbjudas behandling inom ramen för det utdömda straffet.

Insatser inom kriminalvården

Alla dömda för sexualbrott mot barn som är dömda till en påföljd där detta är möjligt genomgår inte den behandling som Kriminalvården erbjuder. En orsak är att vissa inte vill delta. I andra fall handlar det om att behandlingen får avbrytas som följd av att den dömda flyttar från sluten till öppen anstalt. Det behövs insatser inom Kriminalvården för att fler dömda för sexualbrott mot barn ska genomgå behandling. I detta ligger att undersöka vilka åtgärder som kan vidtas för att motivera fler att genomgå behandling.

Behandling efter straffets avtjänande

Kriminalvårdens uppdrag omfattar inte tiden efter det att påföljden är verkställd. När de sociala myndigheterna inte medverkar till att finansiera slutförande av en behandling efter avtjänat straff avbryts den, trots att den som genomgår behandling vill slutföra den. Detta är förstås olyckligt. Det är viktigt att olika myndigheter samarbetar så att behandling kan slutföras.

Internationellt samarbete

Sexuella brott mot barn förekommer över hela världen. Människohandel med barn i sexuella syften och barnsexturism är brottslighet som sker över gränserna och där många länder kan bli inblandade i en utredning. Barnpornografibrott har också en tydlig global dimension och utbytet av information mellan länder i syfte att identifiera brottsoffer är en viktig del i arbetet för att utreda denna brottslighet.

Det är viktigt att det internationella samarbetet på detta område stärks inom EU och också inom ramen för samarbeten som sträcker sig utanför EU:s gränser.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 oktober 2009

Jan Lindholm (mp)

Ulrika Carlsson i Skövde (c)

Rosita Runegrund (kd)

Margareta B Kjellin (m)

Maria Lundqvist-Brömster (fp)

Eva Olofsson (v)